

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
Херсонський державний університет

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Середня освіта (Мова і література німецька)»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014.022 Середня освіта
(Німецька мова і література)
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
Кваліфікація: Учитель німецької мови
і світової літератури та другої іноземної мови

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ

РАДОЮ ХДУ

Голова вченої ради ХДУ (Володимир ОЛЕКСЕНКО)

(протокол № 12 від "25" 06 2020 р.)

Освітня програма вводить в дію з 06.07 2020р.

(Олександр СПИВАКОВСЬКИЙ)

(протокол № 617-В від "06" 07 2020 р.)

Херсон, 2020 р.

ПЕРЕДМОВА

1. Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Німецька мова і література)» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти розроблена робочою групою факультету іноземної філології Херсонського державного університету згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту».

2. Розробники:

Солдатова Світлана Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри німецької та романської філології.

Гоштанар Ірина Вікторівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри німецької та романської філології.

Ковбасюк Лариса Анатоліївна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри німецької та романської філології.

Звонарьова Вікторія Сергіївна, здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і література (німецька)).

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Радецька І.В., учитель вищої кваліфікаційної категорії, учитель-методист, заступник директора з навчально-виховної роботи Херсонської гімназії № 6.

2. Бібік Г.В., кандидат педагогічних наук, директор Херсонського академічного ліцею ім. О.В. Мішукова Херсонської міської ради при Херсонському державному університеті.

1. Профіль освітньо-професійної програми «Середня освіта (Мова і література англійська)»

1- Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Херсонський державний університет Факультет іноземної філології Кафедра німецької та романської філології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр освіти, учитель німецької мови і світової літератури та другої іноземної мови
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Німецька мова і література)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA- перший цикл, EQF – LLL – 6 рівень
Передумови	На основі повної загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська, німецька, друга іноземна мова
Термін освітньої програми	дії
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.kspu.edu/About/Faculty/IForeignPhilology/Eduprofprograms.aspx
2- Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі освіти, які володіють фаховими знаннями і здатні вирішувати професійні завдання щодо організації й здійснення навчально-виховного процесу з іноземних мов і світової літератури у закладах загальної середньої освіти, розв'язувати проблеми, що пов'язані з новітніми тенденціями розвитку та функціонування іноземної мови в сучасних комунікативних ситуаціях.	
3- Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація) (за наявності)	01 Освіта/Педагогіка, 014.021 Середня освіта (Німецька мова і література) Обов'язкові компоненти ОП – 75% Вибіркові компоненти ОП - 25 %
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів з акцентом на формування здатності організовувати та здійснювати освітній процес з іноземної мови та світової літератури.

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Формування та розвиток професійної компетентності для здійснення дослідницької та інноваційної діяльності у галузі мовної підготовки з урахуванням сучасних вимог освіти, світового медіапростору, загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.
Особливості програми	Програма передбачає комплексну підготовку фахівців у галузі середньої освіти за рахунок поєднання вивчення філологічних і психолого-педагогічних дисциплін з виробничою (педагогічною) практикою.
4- Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Професійні назви робіт (за ДКП): 2320 вчитель закладу загальної середньої освіти 234 вчитель спеціалізованих навчальних закладів
Подальше навчання	Навчання на другому (магістерському) рівні
5- Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання з використанням пояснювально-ілюстративних, інтерактивних, проєктних, комп'ютерних технологій навчання.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «зараховано» та «не зараховано» та 100-бальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX). Форми контролю: усне та письмове опитування, тестування, захист курсової, кваліфікаційної робіт, захист звітів з практик, заліки, екзамени.
6- Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в основній (базовій) середній школі.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 3. Здатність свідомо визначати цілі власного професійного й особистісного розвитку, організувати власну діяльність, працювати автономно та в команді. ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел, у т.ч. іноземною мовою. ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання та вміння в практичних ситуаціях. ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 7. Здатність до письмової й усної комунікації, що якнайкраще відповідають ситуації професійного і особистісного спілкування засобами іноземної та державної мов. ЗК 8. Здатність проводити дослідницьку роботу, визначати цілі та завдання, обирати методи дослідження, аналізувати результати. ЗК 9. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми з відповідною аргументацією, генерувати нові ідеї. ЗК 10. Здатність критично оцінювати й аналізувати власну освітню та професійну діяльність. ЗК 11. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні

<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>технології в освітній і професійній діяльності.</p> <p>ФК 1. Володіння спеціальними знаннями загальних і часткових теорій мовознавства та літературознавства, наукових шкіл і напрямів філологічних досліджень.</p> <p>ФК 2. Здатність реалізовувати сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу згідно з вимогами педагогіки, психології, вікової фізіології й валеології, а також відповідно до норм безпеки життєдіяльності.</p> <p>ФК 3. Здатність формувати в учнів предметні компетентності, застосовуючи сучасні підходи, методи й технології навчання іноземної мови та світової літератури.</p> <p>ФК 4. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з німецької мови та світової літератури, другої іноземної мови.</p> <p>ФК 5. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу.</p> <p>ФК 6. Здатність здійснювати професійну діяльність українською та іноземною мовами, спираючись на знання організації мовних систем, законів їх розвитку, сучасних норм їх використання.</p> <p>ФК 7. Здатність використовувати потенціал полілінгвальної підготовки для ефективного формування предметних компетентностей учнів.</p> <p>ФК 8. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії німецької мови, теорії та історії світової літератури та культури у процесі навчання.</p> <p>ФК 9. Здатність орієнтуватися у літературному процесі в історико-культурному контексті та використовувати знання іноземних мов і світової літератури для формування національної свідомості, культури, ціннісних орієнтацій учнів.</p> <p>ФК 10. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.</p> <p>ФК 11. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації освітніх цілей.</p>
<p>7- Програмні результати навчання</p>	
	<p>ПРН 1. Базові знання філософії, культурології, історії української культури, що сприяють формуванню світогляду й соціалізації особистості в суспільстві, усвідомлення етичних цінностей, норм поведінки.</p> <p>ПРН 2. Знати сучасні філологічні й дидактичні засади навчання іноземних мов і світової літератури та творчо застосовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення професійних завдань.</p> <p>ПРН 3. Знати державний стандарт загальної середньої освіти, навчальні програми з іноземної мови та світової літератури для ЗНЗ та практичні шляхи їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.</p> <p>ПРН 4. Здатність застосовувати сучасні форми, методи й способи контролю й оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з німецької мови та світової літератури, другої іноземної мови.</p>

	<p>ПРН 5. Знати правові та етичні норми, що регулюють відносини між людьми в професійних колективах.</p> <p>ПРН 6. Досягнення знань, розуміння та здатностей застосовувати сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти згідно з вимогами педагогіки, психології, вікової фізіології й валеології, екології.</p> <p>ПРН 7. Аналізувати, діагностувати та корегувати власну педагогічну діяльність з метою підвищення ефективності освітнього процесу.</p> <p>ПРН 8. Здатність застосовувати знання й уміння з теоретичної граматики, теоретичної фонетики, лексикології, стилістики для іншомовного комунікативного спілкування німецькою мовою.</p> <p>ПРН 9. Володіти комунікативною мовленнєвою компетентністю з української та іноземних мов (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатність удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.</p> <p>ПРН 10. Знати специфіки перебігу літературного процесу різних країн в історико-культурному контексті; володіти різними видами аналізу художнього твору, вміти визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.</p> <p>ПРН 11. Здатність працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.</p> <p>ПРН 12. Здатність використовувати гуманістичний потенціал іноземної мови і світової літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.</p> <p>ПРН 13. Здатність учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.</p> <p>ПРН 14. Здатність аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури.</p> <p>ПРН 15. Знати вимоги до безпеки життєдіяльності й готовність до охорони життя й здоров'я учнів в освітньому процесі та позаурочній діяльності.</p>
8- Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Реалізацію програми забезпечують науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування у провідних закладах вищої освіти України та зарубіжжя.
Матеріально-технічне забезпечення	Виконання програм навчальних дисциплін у повному обсязі забезпечується матеріально-технічним оснащенням кабінетів і лабораторій, основний перелік яких включає: кабінет безпеки життєдіяльності та охорони праці, кабінети комп'ютерної техніки, спеціалізовані навчально-тренінгові лабораторії та кабінети, що

	створюють умови для набуття студентами спеціальних компетентностей зі спеціальності. Вимоги до спеціалізованих лабораторій та кабінетів визначаються окремим документом, що затверджується рішенням НМР університету.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Херсонський державний університет забезпечує студентів і викладачів навчально-методичними матеріалами на паперових та електронних носіях, підручниками і навчальними посібниками, періодичними виданнями за профілем підготовки студентів, доступом до електронних інформаційних ресурсів (у т.ч. через мережу Інтернет) у бібліотеці університету; корпоративними каталогами (спільно з бібліотеками провідних ЗВО України та світу). Комп'ютерна техніка, що знаходиться у бібліотеці, підключена до адміністративної мережі університету і до Інтернету. Найголовнішою БД на web-сторінці є електронний каталог «eLibrary», що відображає фонд бібліотеки. Надається відкритий доступ до електронного архіву-репозитарію ХДУ eKhSUIR: http://ekhsuir.kspu.edu/ .
9- Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Навчання за кредитно-трансферною системою. Осяг 1 кредиту – 30 годин.
Міжнародна кредитна мобільність	Укладено угоди про подвійне дипломування з Поморською Академією (м. Слупськ, Польща) від 01 квітня 2015 р.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	У межах ліцензованого обсягу спеціальності за умов попередньої мовленнєвої підготовки.

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
1.Обов'язкові компоненти освітньої програми			
ОК 1.	Практична філософія	5	екзамен
ОК 2.	Історія України та української культури	3	диференційований залік
ОК 3.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	диференційований залік
ОК 4.	Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці та цивільний захист) та екологічна безпека	3	диференційований залік
ОК 5.	Фізичне виховання	3	диференційований залік
ОК 6.	Сучасні інформаційні технології у професійній діяльності	3	диференційований залік
ОК 7.	Педагогіка	4	екзамен
ОК 8.	Психологія	3	екзамен
ОК 9.	Вікова фізіологія і валеологія	3	диференційований залік
ОК 10.	Академічна доброчесність	3	диференційований залік
ОК 11.	Курсові роботи з фахових дисциплін	3	диференційований залік
ОК 12.	Вступ до мовознавства	3	екзамен
ОК 13.	Вступ до літературознавства	3	диференційований залік
ОК 14.	Латинська мова	3	диференційований залік
ОК 15.	Практика усного та писемного мовлення німецької мови	27,5	екзамен
ОК 16.	Практична фонетика німецької мови	10	екзамен
ОК 17.	Практична граматики німецької мови	10	екзамен
ОК 18.	Практичний курс другої іноземної мови	27,5	екзамен
ОК 19.	Історія світової літератури	22	екзамен
ОК 20.	Методика навчання іноземної мови в закладах загальної середньої освіти	4	екзамен
ОК 21.	Методика навчання світової літератури в закладах загальної середньої освіти	4	екзамен
ОК 22.	Навчальна практика	12	диференційований залік
ОК 23.	Виробнича практика	12	диференційований залік
ОК 24.	Переддипломна практика	1,5	
ОК 25.	Атестація здобувачів вищої освіти	4,5	екзамен, захист
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		180	

2.Вибіркові компоненти освітньої програми			
Цикл загальної підготовки			
ВК 1.	Дисципліна вільного вибору студента 1: Соціологія праці Основи власного бізнесу Соціологія особистості Психологія ділового спілкування Політичні студії Україна в Європі і світі Історія світової культури Економіка природокористування Європейські стандарти захисту прав людини Правописна компетентність сучасного фахівця	4	диференційований залік
ВК 2.	Вибіркові дисципліни за електронним каталогом на віртуальному сайті ХДУ	3	диференційований залік
ВК 3.	Вибіркові дисципліни за електронним каталогом на віртуальному сайті ХДУ	3	диференційований залік
Цикл професійної підготовки			
ВК 4.	Дисципліна вільного вибору студента 4: Вступ до германського мовознавства Історія німецької мови Вступ до теорії мовної комунікації	5	диференційований залік
ВК 5.	Дисципліна вільного вибору 5: Основи наукових досліджень з лінгвістики і літературознавства Академічне письмо	5	диференційований залік
ВК 6.	Дисципліна вільного вибору 6: Лексикологія німецької мови Порівняльна лексикологія німецької та української мов	5	диференційований залік
ВК 7.	Дисципліна вільного вибору 7: Теоретична граматики німецької мови Порівняльна граматики німецької та української мов	5	диференційований залік
ВК 8.	Дисципліна вільного вибору 8: Література Німеччини Типологія стилів і напрямів у літературному процесі межі ХІХ - ХХІ ст.	5	диференційований залік
ВК 9.	Дисципліна вільного вибору 9: Лінгвопрагматичний аспект ділової комунікації німецькою мовою Ділова мова (друга іноземна мова)	5	диференційований залік
ВК 10.	Дисципліна вільного вибору 10: Країнознавство німецькомовних країн Лінгвокраїнознавство країн другої іноземної мови	5	диференційований залік
ВК 11.	Дисципліна вільного вибору 11: Стилістика німецької мови /Порівняльна стилістика німецької та української мов	5	диференційований залік
ВК 12.	Дисципліна вільного вибору 12: Сучасні технології навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти /Теорія	5	диференційований залік

	та методика організації виховної роботи у закладах середньої освіти		
ВК 13.	Дисципліна вільного вибору 13: Інтерпретація художнього тексту / Лінгвостилістичний аналіз тексту	5	диференційований залік
Загальний обсяг вибіркового компонента:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Курс	Цикл загальної підготовки				Цикл професійної підготовки			
	Назва дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС	Семестр	Форма контролю	Назва дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС	Семестр	Форма контролю
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 Курс	ОК 2. Історія України та української культури	3	1	д/з	ОК 6. Сучасні інформаційні технології у професійній діяльності	3	2	д/з
	ОК 3. Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	1	д/з	ОК 8. Психологія	3	2	екзамен
	ОК 4. Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці та цивільний захист) та екологічна безпека	3	2	д/з	ОК 9. Вікова фізіологія і валеологія	3	1	д/з
	ОК 5. Фізичне виховання	3	2	д/з	ОК 12. Вступ до мовознавства	3	1	екзамен
					ОК 13. Вступ до літературознавства	3	1	д/з
					ОК 14. Латинська мова	3	2	д/з
					ОК 15. Практика усного та писемного мовлення німецької мови	6	1,2	д/з екзамен
					ОК 16. Практична фонетика німецької мови	6	1,2	д/з
					ОК 17. Практична граматики німецької мови	6	1,2	д/з
					ОК 18. Практичний курс другої іноземної мови	8	1,2	д/з екзамен

					ОК 19. Історія світової літератури	4	2	екзамен
2 Курс	ОК 1. Практична філософія	5	4	екзамен	ОК 7. Педагогіка	4	3	екзамен
	ОК 5. Фізичне виховання	п/к	4	д/з	ОК 10. Академічна доброчесність	3	3	д/з
					ОК 11. Курсова робота з фахових дисциплін	1,5	4	д/з
					ОК 15. Практика усного та писемного мовлення німецької мови	6,5	3,4	екзамен
					ОК 16. Практична фонетика німецької мови	4	3,4	д/з екзамен
					ОК 17. Практична граматики німецької мови	4	3,4	д/з екзамен
					ОК 18. Практичний курс другої іноземної мови	6,5	3,4	д/з екзамен
					ОК 19. Історія світової літератури	5,5	3,4	д/з екзамен
					ОК 22. Навчальна практика	6	4	д/з
	ВК 1. Дисципліни вільного вибору студента 1	4	3	д/з	ВК 4. Дисципліни вільного вибору студента 4	5	3	д/з
				ВК 5. Дисципліни вільного вибору студента 5	5	4	д/з	
3 Курс					ОК 11. Курсова робота з фахових дисциплін	1,5	6	д/з
					ОК 15. Практика усного та писемного мовлення німецької мови	7	5,6	екзамен
					ОК 18. Практичний курс другої іноземної мови	7,5	5,6	д/з екзамен

4 КУРС					ОК 19. Історія світової літератури	7	5,6	д/з екзамен
					ОК 20. Методика навчання іноземної мови в закладах загальної середньої освіти	4	5,6	д/з екзамен
					ОК 21. Методика навчання світової літератури в закладах загальної середньої освіти	4	5,6	д/з екзамен
					ОК 22. Навчальна практика	6	6	д/з
	ВК 2. Дисципліни вільного вибору студента 2	3	5	д/з	ВК 6. Дисципліни вільного вибору студента 6	5	5	д/з
					ВК 7. Дисципліни вільного вибору студента 7	5	5	д/з
					ВК 8. Дисципліни вільного вибору студента 8	5	5	д/з
					ВК 9. Дисципліни вільного вибору студента 9	5	5	д/з
					ОК 15. Практика усного та писемного мовлення німецької мови	8	7,8	екзамен
					ОК 18. Практичний курс другої іноземної мови	5,5	7,8	екзамен
					ОК 19. Історія світової літератури	5,5	7,8	екзамен
					ОК 23. Виробнича практика	12	8	д/з
					ОК 24. Переддипломна практика	1,5	8	
					ОК 25. Атестація здобувачів вищої освіти	4,5	8	екзамен, захист
ВК 3. Дисципліни вільного вибору студента 3	3	7	д/з	ВК 10. Дисципліни вільного вибору студента	5	7	д/з	

				10			
				ВК 11. Дисципліни вільного вибору студента 11	5	7	д/з
				ВК 12. Дисципліни вільного вибору студента 12	5	8	д/з
				ВК 13. Дисципліни вільного вибору студента 13	5	8	д/з

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випусників освітньо-професійної програми «Середня освіта (Німецька мова і література)» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти проводиться у формі комплексного іспиту (письмово) та захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження випуснику ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: учитель німецької мови і світової літератури та другої іноземної мови.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

